

MINISTERSTWO
ROZWOJU REGIONALNEGO

Warszawa, 2013 -10- 0 1

Podsekretarz Stanu
Paweł Orłowski

DZF-I-82208(2)-111-BW/13

NK: 05632 /13

Pani
Elżbieta Stefańczyk
Przewodnicząca Stowarzyszenia
Bibliotekarzy Polskich

Pan
Andrzej Tyws
Przewodniczący Prezydium Konferencji
Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek
Publicznych

uprzejmie dziękuję za przekazane postulaty dotyczące włączenia bibliotek publicznych w realizację założeń programów operacyjnych w latach 2014-2020, zwłaszcza w zakresie upowszechnienia technologii cyfrowych. Zgłoszone propozycje zostały przeanalizowane i ocenione pod kątem możliwości ich sfinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) bądź Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w kolejnych okresie programowania 2014-2020.

Ocena możliwości włączenia poszczególnych propozycji w zakres programów operacyjnych uzależniona jest od czynników warunkujących programowanie funduszy europejskich na lata 2014-2020, wynikających z dokumentów europejskich i krajowych, diagnozy aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej, doświadczeń uzyskanych podczas realizacji programów operacyjnych w poprzednich perspektywach finansowych, a także zaleceń dotyczących wsparcia konkretnych obszarów interwencji polityk publicznych. Powyższe doświadczenia i wynikające z nich rekomendacje dotyczące konstrukcji programów operacyjnych, zasadności finansowania określonych przedsięwzięć oraz poziomu ich realizacji były przedmiotem wielu dyskusji na szczeblu zarówno roboczym, jak i politycznym już od 2011 r. Efekty tych dyskusji zostały podsumowane w Założeniach Umowy Partnerstwa, które zostały skonsultowane ze wszystkimi resortami i zaakceptowane przez Radę Ministrów 15 stycznia br., a także w projekcie Umowy Partnerstwa, którego konsultacje rozpoczęły się 15 lipca br. Powyższe dokumenty pozwalają na spójne określenie założeń i celów interwencji funduszy europejskich w latach 2014-2020, a tym samym warunkują kształt przyszłych programów operacyjnych.

W tym kontekście pragnę podkreślić, że problematyka upowszechnienia technologii cyfrowych jest jednym z kluczowych zagadnień gwarantującym wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, co znalazło odzwierciedlenie w Założeniach Umowy Partnerstwa, a także w projekcie Umowy Partnerstwa. Działania na rzecz cyfryzacji w latach 2014-2020 będą realizowane przede wszystkim w ramach 2 celu tematycznego *Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych*. Zgodnie z projektem Rozporządzenia cel 2 finansowany jest ze środków EFRR. EFS koncentruje się natomiast na realizacji celów tematycznych 8 – 11. Jednocześnie, EFS w sposób pośredni może przyczynić się do realizacji pozostałych celów tematycznych, w ramach tzw. *secondary themes*, w tym przede wszystkim poprzez zwiększenie dostępności wysokiej jakości technologii

informacyjno-komunikacyjnych, rozwój technologii cyfrowych i e-learning, a także inwestycje w e-umiejętności.

Działania służące zwiększeniu wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w głównej mierze skoncentrowane zostaną na poziomie krajowym, w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa - POPC, gdyż jak pokazują doświadczenia perspektywy 2007-2013, konieczna jest ścisła koordynacja działań w tym obszarze. W ramach programu realizowane będą projekty z zakresu poszerzania dostępu do sieci szerokopasmowych, a także działania ukierunkowane na rozwój e-usług publicznych, digitalizację zasobów publicznych, czy e-integrację i podniesienie kompetencji cyfrowych. Zgodnie z aktualną wersją PO PC, w ramach programu przewidywana jest interwencja polegająca na prowadzeniu działań z zakresu e-integracji, obejmujących działania szkoleniowe i doradcze dotyczące budowy i rozwoju kompetencji cyfrowych, skierowane do nieaktywnych osób starszych (50+), osób niepełnosprawnych, rencistów oraz emerytów, zamieszkałych zwłaszcza na terenach wiejskich i małych miast, po uprzednim dokładnym rozpoznaniu potrzeb wymienionych grup społecznych oraz na podstawie opracowanych programów planowanego doradztwa. Doradztwo i szkolenia prowadzone będą w sposób spersonalizowany, tj. uwzględniający wszystkie uwarunkowania wynikające z możliwych dysfunkcji grup, do których skierowane jest bezpośrednie wsparcie (np. opracowanie odrębnych modułów szkoleniowych dostosowanych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych z różnego rodzaju niepełnosprawnościami). Konieczne może być także prowadzenie przez trenerów doradztwa na miejscu, tj. w domach osób, które z powodów zdrowotnych nie mogą uczestniczyć w szkoleniach organizowanych w konkretnej lokalizacji.

W zakresie interwencji, w ograniczonym zakresie, przewiduje się także możliwość dofinansowania zakupu urządzeń i oprogramowania umożliwiających osobom starszym oraz niepełnosprawnym korzystanie z technologii oraz wsparcie trenerów w zakresie nabycia umiejętności interpersonalnych i pedagogicznych, niezbędnych w prowadzeniu działalności szkoleniowej. Powyższe działania przewidziane są do realizacji w trybie konkursowym skierowanym do organizacji i instytucji działających w obszarze kompetencji cyfrowych i e-integracji, dysponujących zapleczem trenerskim, sprzętowym oraz mających dostęp do infrastruktury niezbędnej np. do przeprowadzenia szkoleń.

Biblioteki publiczne posiadają duży potencjał w zakresie upowszechniania umiejętności cyfrowych, dlatego też będą miały możliwość ubiegania się o dofinansowanie działań w zakresie e-integracji, prowadzonych na rzecz osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem cyfrowym. Niemniej jednak należy zauważyć, że prace nad przygotowaniem ostatecznej wersji PO PC nadal są w toku i jego zapisy mogą ulec zmianie.

W zakresie możliwości wsparcia upowszechnienia technologii cyfrowych ze środków EFS w perspektywie finansowej 2014-2020 należy mieć przede wszystkim na uwadze charakter interwencji realizowanych przy udziale Funduszu. Wśród priorytetów Europejskiego Funduszu Społecznego znajduje się zwiększenie poziomu zatrudnienia, podniesienie jakości edukacji, wzmocnienie jakości i skuteczności polityki społecznej czy poprawa efektywności administracji. W konsekwencji działania podejmowane w ramach współfinansowania z EFS powinny być ściśle powiązane z powyższymi priorytetami. Działania służące szerszemu upowszechnieniu treści i kompetencji cyfrowych nie powinny zatem być celem samym w sobie, lecz powinny stanowić spójny element kompleksowych działań służących realizacji celów polityk społecznych w obszarach zatrudnienia, integracji społecznej czy edukacji. Reasumując, EFS umożliwi zastosowanie narzędzi cyfrowych do realizacji działań ukierunkowanych na osiągnięcie głównych celów zdefiniowanych w jego ramach i uzasadnionych potrzebami zidentyfikowanymi w tym zakresie.

Jednocześnie, punktem odniesienia dla oceny propozycji wsparcia konkretnych inicjatyw ze środków EFS przeznaczonych lata 2014-2020 jest również przyjęta w Założeniach Umowy Partnerstwa i w projekcie Umowy Partnerstwa zasada podziału interwencji EFS pomiędzy poziom krajowy i regionalny. Zgodnie z logiką ww. podziału w programie krajowym finansowanym z EFS wspierane będzie tworzenie ram dla efektywnych polityk publicznych, natomiast bezpośrednie wsparcie osób, co do zasady realizowane będzie w regionalnych programach operacyjnych (RPO). Konsekwencją przyjętego podziału interwencji są założenia finansowe odnoszące się do podziału alokacji EFS na poziom krajowy (28%) i regionalny (72%).

PO Wiedza Edukacja Rozwój będzie umożliwiał przygotowanie reform w zakresie krajowych polityk publicznych kluczowych dla realizacji celów strategii Europa 2020, w tym polityk publicznych związanych m.in. z rynkiem pracy, pomocą i integracją społeczną, ekonomią społeczną czy edukacją. Będzie wspierał otoczenie instytucjonalne i regulacyjne, poprawiając jego skuteczność i efektywność. Tym samym,

zaproponowane przez Państwa postulaty wykorzystania doświadczeń bibliotek do wsparcia uzyskiwania kompetencji cyfrowych nie wpisują się w założenia PO WER.

Bezpośrednie wsparcie dla osób, będzie natomiast domeną regionalnych programów operacyjnych, zarządzanych przez samorządy województw. Jednocześnie, należy mieć na uwadze, iż finansowanie funkcjonowania konkretnych instytucji z EFS w latach 2014-2020 nie będzie możliwe. Ze środków Funduszu będą finansowane wyłącznie usługi oferowane przez te podmioty. Tym samym, EFS nie może być wykorzystywany jako instrument wzmocnienia funkcji bibliotek jako instytucji, może on natomiast służyć wsparciu inicjatyw przez nie realizowanych, ukierunkowanych na osiągnięcie celów zdefiniowanych w RPO.

W związku z powyższym, zaproponowane przez Państwa rozwiązania w zakresie wykorzystania potencjału bibliotek publicznych do podnoszenia kompetencji cyfrowych, ale również integracji wspólnot lokalnych, realizacji projektów edukacyjnych we współpracy ze szkołami i bibliotekami szkolnymi czy świadczenia usług doradztwa edukacyjnego wpisują się w potencjalne kierunki interwencji EFS na poziomie regionalnym. Niemniej jednak, ewentualne włączenie proponowanych przedsięwzięć w założenia RPO wymagałoby przeprowadzenia dodatkowych uzgodnień z właściwymi samorządami województw, które będą pełniły rolę Instytucji Zarządzających dla tych programów.

Z wyrazami szacunku

